

Áfa 7. e-tanulási modul

ADÓZTATANDÓ TÉNYÁLLÁS ÉS ADÓALAP

A tanfolyam tanulságai

A jelen dokumentumban érthetően összefoglaljuk a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információkat.

Ez a tanfolyam az EU áfa-irányelvein alapul, azok 2020. január 1-jén érvényes állapotában (ez az uniós áfa-irányelvre, uniós áfa-visszatérítési irányelvre és az Unió áfára vonatkozó végrehajtási rendeletére érvényes).

Az utalványoknak a hozzáadottérték-adó szempontjából történő megítélésére vonatkozó rendelkezéseket csak a 2018. december 31. után kibocsátott utalványokra kell alkalmazni, és azok nem sértik a tagállamok által korábban elfogadott jogszabályok érvényességét és értelmezését (a Tanács (EU) 2016/1065 irányelve a 2006/112/EK irányelvnek az utalványok megítélése tekintetében történő módosításáról).

Ez a modul egy nagyobb áfatanfolyam részét képezi, amely az alábbi egységekből áll:

- Bevezetés
- Terület
- Adóalany
- Ügyletek
- Adóköteles ügyletek
- Digitális szolgáltatások és szűkített egyablakos ügyintézés (MOSS)
- **Adóztatandó tényállás és adóalap**
- Adómértékek
- Adómentességek
- Adólevonási jogosultság
- A visszatérítés összege
- Kötelezettség

Ez a tanfolyam a „**Mikor és mit?**” kérdéseket járja körbe.

„Mikor következik be adóztatandó tényállás és keletkezik adófizetési kötelezettség?”, valamint: „Mi alapján számítják az áfát?”

1. Oktatási célok

A képzés végére Ön:

- Tudni fogja, hogy akkor keletkezik adófizetési kötelezettség, amikor adóztatandó tényállás, vagyis **adófizetési kötelezettség** következik be.
- Tudni fogja, hogy az áfát az **adóalap** alapján számítják ki.
- Tudni fogja, hogyan kapcsolódnak ezek a fogalmak a különböző ügyletekhez: **termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, Közösségen belüli termékbeszerzés és termékimport.**
- Tudni fogja, hogy korrigálható-e az adóalap az értékesítést követően bekövetkezett változások eredményeként: **elállás, a teljesítés megghiúsulása, teljes vagy részleges nemfizetés és árengedmény.**
- Elmagyarázni, hogy a fizetendő adó a pénzben kifejezett adóalapra alkalmazott adómérték eredménye.

2. Adóztatandó tényállás: Általános szabályok és azok változatai

Adóztatandó tényállás: az az esemény, amely bekövetkezésekor az adófizetési kötelezettség keletkezésének törvényes feltételei megvalósulnak.

Adófizetési kötelezettség keletkezése: ez akkor valósul meg, amikor az adóhatóságok jogosulttá válnak arra, hogy az adófizetésre kötelezett személlyel szemben az adót követeljék.

Az áfa megfizetése általában akkor válik esedékessé, amikor az adóztatandó tényállás bekövetkezik és áfafizetési kötelezettség keletkezik.

Az adóztatandó tényállás és az adófizetési kötelezettség fogalmai az ügyletek különböző típusaihoz kapcsolódnak.

2. 1. Általános szabály

A termékértékesítés során az adófizetési kötelezettség akkor keletkezik, ha **a termékeket értékesítették**, függetlenül attól, hogy mikor történt a kifizetés.

Ha Közösségen belüli termékbeszerzésről van szó, általában az adóztatandó tényállás (ebben az esetben az áru leszállítása) **hónapját követő** ^{hónap tizenötödik} napján keletkezik áfafizetési kötelezettség.

Ha a számlát az áfa fizetési kötelezettség keletkezésének időpontja előtt állítják ki, akkor már a számla kiállításakor.

Szolgáltatásnyújtás esetén az adófizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor **a szolgáltatást teljesítették.**

Termékimport esetén az áfa fizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor a termék belép az EU területére. Ha azonban **az importált termékek vámkötelesek**, az adóztatandó tényállás

Áfa – Adóztatandó tényállás és adóalap: A tanfolyam tanulságai 2020. június/*Egyesült Királyság kilépésével kapcsolatos információkkal frissítve, 2019.

csak akkor valósul meg és az adófizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor az adóztatandó tényállás e terhek tekintetében megvalósul, és **e terhek fizetési kötelezettsége keletkezik**.

Példa: „A” árut vásárol egy harmadik országban. Az árut az eladó „A” tagállamba szállítja (0. nap). Az áru a 10. napon érkezik meg „A” tagállamba. A 25. napon vámfizetési kötelezettség keletkezik. Az áfafizetési kötelezettség a 25. napon keletkezik.

2. 2. Az általános szabály változatai

Termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást tartalmazó ügyletek esetén az általános szabály változhat.

A termékértékesítés változatai: Az áfafizetési kötelezettség az **értékesítési időszak végén** keletkezik (pl. gázellátás esetén).

A szolgáltatásnyújtás változatai: Az áfafizetési kötelezettség **a kifizetés pillanatában** keletkezik, ha **a szerződésben foglalt teljes összeg** kifizetése már **előre** megtörtént (65. cikk).

Amennyiben a szolgáltatásnyújtásért **részlegesen fizettek** előre, és a fennmaradó összeget a teljesítés pillanatában fizették ki, áfafizetési kötelezettség **két pillanatban is keletkezik:**

- Először a kifizetésekor, a 65. cikk értelmében.
- Másodszor pedig a szolgáltatásnyújtáskor, ami a 63. cikkből fakad.

Ebben az esetben az áfa-irányelv más lehetőségeket is nyújt a tagállamoknak (66. cikk).

3. Adóalap

Az adóalap az, ami alapján az áfát kiszámítják. Általánosságban az adóalap **mindaz, amit az eladó a termékértékesítésért vagy szolgáltatásnyújtásért vagy beszerzett termékért ellenértékként kapott**. Az importált termékek esetén a vámértéket kell figyelembe venni.

Az adóalap **az ügylet típusától függ**.

Termékértékesítés, Közösségen belüli termékbeszerzés és szolgáltatásnyújtás esetén az adóalap **részét képezi mindaz, amit az eladó kap**, vagy kapnia kell a vevőtől vagy harmadik féltől. Ez az egyéb adókkal, vámokkal és kiadásokkal növelt, az árengedménnyel és bizonyos kedvezményekkel csökkentett ár. (78. és 79. cikk).

Valamely termékimport esetén a kiindulópont a vámérték, növelve az adóval és a jövedéki adóval, ha azt addig még nem vették figyelembe, valamint a vonatkozó járulékos kiadásokkal a 86. cikknek megfelelően.

3. 1. Az általános szabály változatai

Az áfa-irányelv meghatároz néhány változatot az általános szabályra vonatkozóan.

Termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás vagy Közösségen belüli termékbeszerzés esetén az adóalap az értékesített termékek vagy szolgáltatások árán alapulhat. Ha egy adóalany **üzleti termékeket személyes célokra használ**, ez vélelmezett használatnak minősülhet, és **az áruk ára** képezi az adóalap alapját (74. cikk).

Az EU-ba visszatérő termékimport esetén az adó alapja lehet az adókülönbözlet.

A 88. cikk kimondja, hogy azon, a Közösségből ideiglenesen kivitt termékeket illetően, amelyeket újra behoznak, miután azokat a Közösségen kívül megjavították, átalakították, megmunkálták vagy feldolgozták, a tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a HÉA vonatkozásában a késztermék adózási megítélése ugyanaz legyen, mint amelyet akkor alkalmaznának, ha a termékeken az említett műveleteket a területükön végezték volna el.

Példa: Az „A” tagállamban lévő termelő 1000 EUR értékben küld terméket egy harmadik országban lévő gyártónak, hogy bizonyos módosításokat végezzen a terméken. A szolgáltatások ára 500 EUR. Az „A” tagállamnak csökkentenie kell az áruk importálása esetén az adóalapot 500 EUR-ra.

3. 2. Korrekciók

Az értékesítés bekövetkezte utáni **elállás**, a teljesítés megghiúsulása, illetve **teljes vagy részleges nemfizetés** és árendedmény esetén **az adóalapot korigálni és csökkenteni kell**.

A tagállamok határozzák meg a csökkentés kiszámításának feltételeit (90. cikk).

További változatok is léteznek, például ha az adóalap más pénznemben kifejezett, mint a tagállam pénzneme, amelyben ezen összeg meghatározását végzik, vagy mint a visszaváltható göngyölegek betétdíjának pénzneme (91. és 92. cikk).

A nem korlátozott terjesztésű e-oktatási tanfolyamokat az EUROPA weboldalon érheti el: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_hu.

Ne feledje, ez mindössze a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információk rövid és érthető összefoglalása.

Kizárólag az Európai Unió Hivatalos Lapjának kiadásaiban közzétett európai uniós jogszabályok tekintendők hiteles forrásnak. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal a képzéssel kapcsolatosan.

Áfa – Adóztatandó tényállás és adóalap: A tanfolyam tanulságai 2020. június/*Egyesült Királyság kilépésével kapcsolatos információkkal frissítve, 2019.